

Militaire wetten voor het krijgsvolk te water en daartoe betrekkelijke bepalingen.

<https://hdl.handle.net/1874/327040>

IX. A. 46

344.4

INSTITUUT VOOR BESTUURSRECHT
DE

MILITAIRE WETTEN

VOOR HET

KRIJGSVOLK TE WATER,

MET AANTEKENINGEN,

DOOR

A. J. M. HUART EN I. SALMON,

OFFICIEREN VAN ADMINISTRATIE BIJ DE MARINE.

(SUPPLEMENT.)

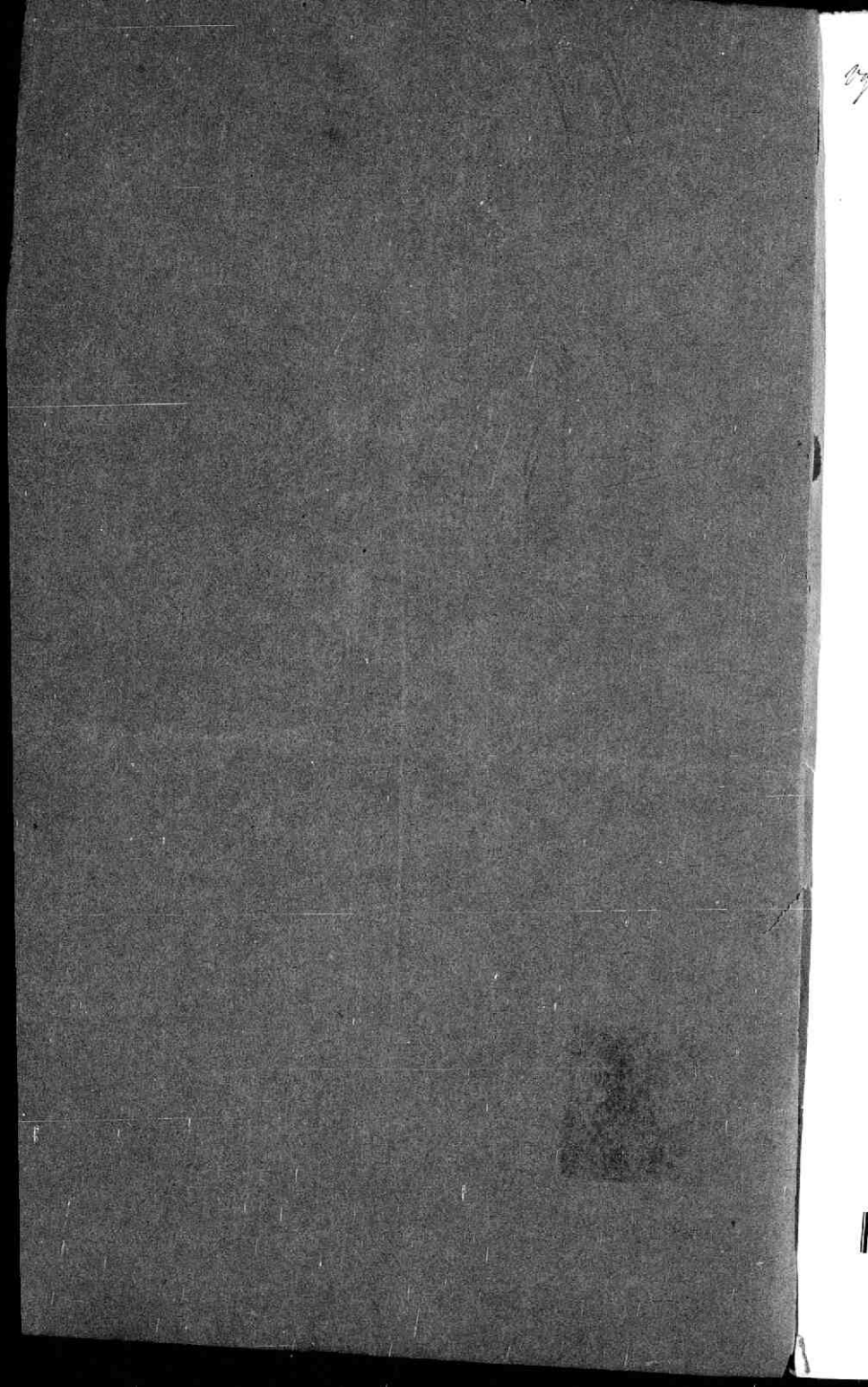

'S GRAVENHAGE,
BROEDERS BELINFANTE.

1872.

RECHT

2

Je
Prof. Thémis

U. P. UTRECHT
ASF
4222

DE
MILITAIRE WETTEN

VOOR HET

KRIJGSVOLK TE WATER,

MET AANTEKENINGEN,

DOOR

A. J. M. HUART EN I. SALMON,

OFFICIEREN VAN ADMINISTRATIE BIJ DE MARINE.

(SUPPLEMENT.)

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT

'S GRAVENHAGE,
GEBROEDERS BELINFANTE.

1872.

RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

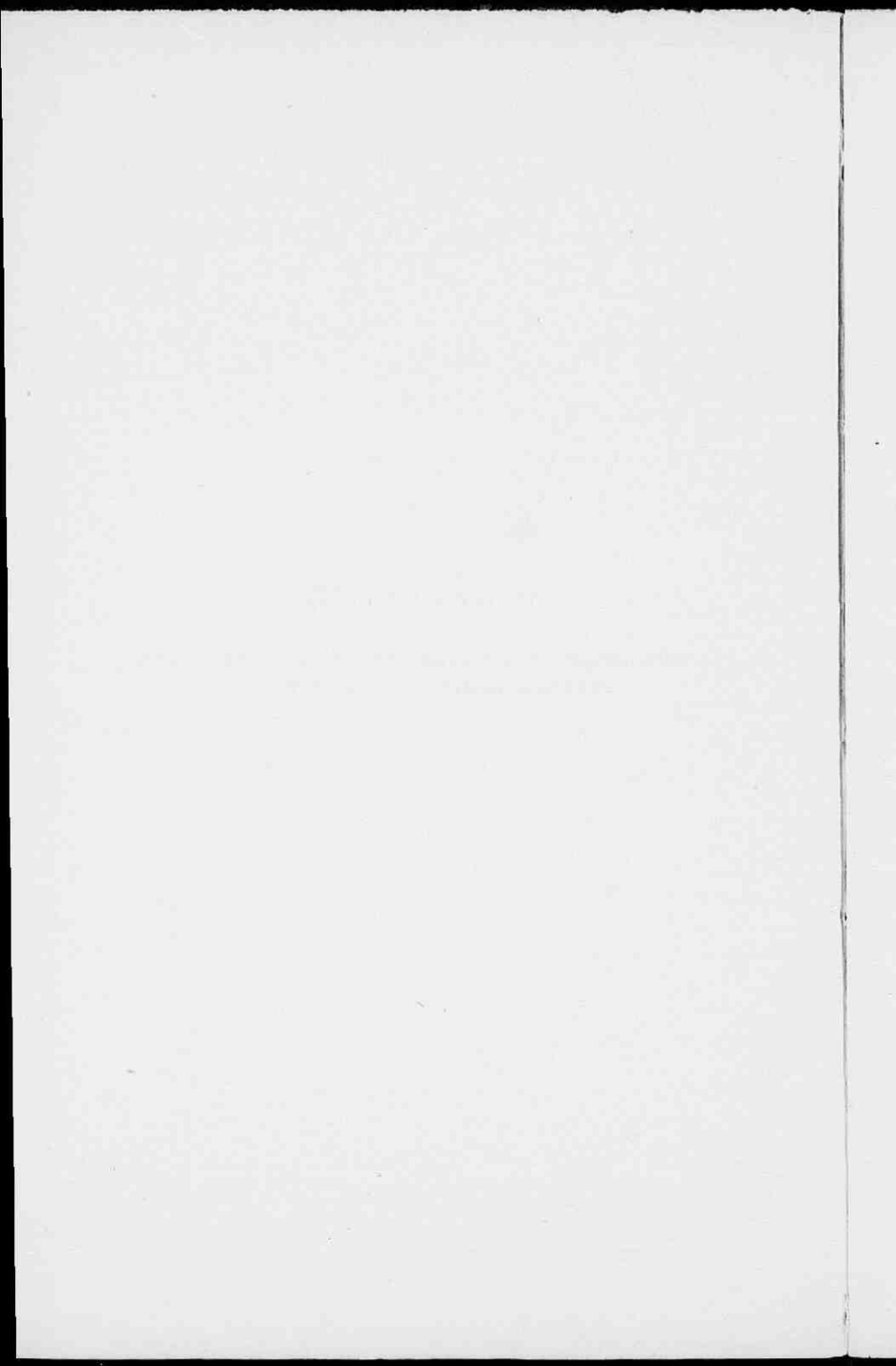

2078 3217

~~~~~  
Gedrukt bij Gebr. Belinfante, te 's Hage.  
~~~~~

1^e GEDEELTE.

**(Crimineel Wetboek en Reglement van
Krijgstucht of Discipline).**

Bladz. X. De Militaire Wetboeken, hoewel niet in het Staatsblad geplaatst, moeten als bij het Staatsblad gearresteerd, geacht worden *wettig te zijn afgekondigd* en alzoo wettiglijk verbindende kracht te hebben.

Arr. H. R. 6 Maart 1849 en 19 Junij 1849. (Zie bijl. n°. 20).

Bladz. 3. In de aanteekening op art. 5, 7^e regel, moeten vervallen de woorden: „adjunct-administrateurs.”

Bladz. 5. Tusschen de 1^e en 2^e alinea te voegen:

Een militair, behoorende tot het krijgsvolk te lande, die aan boord van een oorlogsvaartuig, waarmede hij tot het doen eener militaire expeditie vervoerd wordt, misdrijf pleegt, is onderworpen aan de wetten voor het krijgsvolk te water.

Zie art. 8 tweede gedeelte van het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te lande.

Bladz. 5. Tusschen de 3^e en 4^e alinea te voegen:

Zee-miliciens zijn ook aan de bepalingen van dit Wetboek onderworpen, zoodra zij zich in werkelijke dienst bevinden, d. i. van het oogenblik dat zij zijn overgenomen door den daartoe aangewezen officier, totdat zij met groot verlof van boord vertrekken.

Alleen in de verschillende gevaⁿ en van Desertie zijn al de bij

de zee-militie ingelijfd en onderworpen aan de militaire regtspraak ter zee. (Zie art. 155 Wet van 19 Augustus 1861 *Stbl.* n°. 72).

Bladz. 6. In de aanteekening na de 1^e alinea te laten volgen:

De expiratie van diensttijd is op zich zelve onvoldoende, zoo lang het paspoort niet is uitgereikt.

H. C. M. Belge, 19 Juin 1842.

Onder aan te voegen :

Zie aant. op art. 12.

Bladz. 10. Na de aanteekening op art. 11 te voegen :

Eene disciplinaire straf door den kommandant opgelegd ter zake van een feit dat een misdrijf daarstelt, belet eene latere vervolging voor den krijgsraad niet.

Echter behoort dan bij het opleggen der straf op de reeds ondergane disciplinaire straf gelet te worden.

Bladz. 12. Na de aanteekening op art. 12 te voegen :

Geene wettelijke bepalingen schrijven voor, welke regter de bevoegde zal wezen, wanneer een tot de zee- en een tot de land-magt behoorende persoon, te zamen een misdrijf plegen.

Art. 14 C. W. v. h. Krijgsvolk te Lande, beslist die stelling regtstreeks waar het de connexiteit geldt van een militair en een burger, te weten, wanneer er een commun delict is gepleegd.

Zoo kan in dit geval het beperkte beginsel ook op andere gevallen, waarin connexiteit plaats grijpt, niet worden toegepast.

Het is daarom noodig dat in dusdanige gevallen elk der in dezelfde zaak betrokkene beklaagden voor zijn competenten regter terecht sta.

Dientengevolge moeten de stukken, indien dit plaats heeft, na afloop worden medegedeeld aan den Auditeur-militair, ten einde ten aanzien van den soldaat zoodanige demarches te doen als die ambtenaar pligtmatig en oorbaar zal achten.

(Zie over connexiteit Mr. POLS, Het Crimineel Wetboek voor het Krijgsvolk te Lande, pag. 91—95.)

In twijfelachtige gevallen, wie de bevoegde regter is moet aan den gewonen regter de voorkeur gegeven worden boven den militairen of exceptieven, om den eenvoudigen regel dat elke exceptie binnen enge grenzen beperkt moet worden.

(Zie Mr. H. VAN DER HOEVEN, Opmerkingen over de Ned. Strafwetgeving K. te Lande, bladz. 120, 2e druk.)

Aan de militaire Regtbanken behoort bij uitzondering de kennismeming van door Nederlandsche militairen gepleegde misdrijven, en zijn zij alzoo onbevoegd om over misdaad niet in Nederlandsche militaire dienst begaan te oordeelen.

Arr. H. R. 27 Junij 1843.

Bij de toepassing van art. 12, lette men op het bepaalde bij art. 159.

Bladz. 14. Na de aantekening te voegen :

Zie VAN DEINSE, § 100 en volg. 120—126.

Bladz. 15. Na de 7^e alinea te laten volgen :

Bij cumulatie van bedriegelijke opligting strafbaar ingevolge art. 405 C. P., en desertie in tijd van vrede strafbaar ingevolge art. 145 C. W., moet de bedriegelijke opligting als het zwaarste der beide misdrijven beschouwd worden.

Adv. Adv. fiscaal 30 April 1856, B n°. 25.

Bladz. 17. De laatste zinsneden der aantekening luidende :

Hem voor altijd uit den militairen stand te verwijderen of den onder-officier enz.;

te lezen :

voor altijd uit den militairen stand te verwijderen.

en na de aantekening te voegen :

De straf met den strop wordt voor misdrijven in tijd van vrede en niet voor den vijand gepleegd vervangen door tuchthuisstraf van 5—25 jaren. (Zie wet van 17 September 1870 *Stbl.* n°. 162 als bijl. n°. 21 hierachter gevoegd).

Bladz. 17. De aantekening op art. 17 moet aldus gelezen worden :

Zie deswege bladz. 57 en 58, 11^e Hoofdstuk, 3^e deel der Verordeningen voor de Kon. Ned. Zeemagt, waarbij bepaald is, dat enz.

Bladz. 18. De aantekening op art. 20 aldus te lezen :

Dit artikel geldt alleen voor den militairen regter, zoodat de burgerlijke regter, geroepen tot de kennismeming van een delict of overtreding door militairen begaan, de boete moct opleggen. De wijze van berekening der detentie is aan den regter overgelaten.

Prof. Penn

U zie nu blz 16/17, arr.
G.R. 19 juni 1849. Looft u
hier nog iets aan?

In het boek van Rollin
"Congougue" "Historie
Schraffproes recht" (gerubriceerd
op 't Landshout onder nr. Str. 20)
is de tekst v/h. besluit van
1814 opgenomen. Onder dit
besluit staat:

N.B. De wetboeken, in den
tekst vermeld, zullen
afzonderlijk gedrukt en
verkoopbaar gemaakt
worden.

Deze N.B is niet van
Rollin C. C. het is geen
waek-waek /, zodat deze
vermoedelyk door de
beschrijver is geplaatst.

Is dit juist, dan zijn de
overwegingen van de
G.R. wat meer begrippe-
lyk

Q

Veel dank

Bij dit artikel moet in aanmerking genomen worden, van welke soort van arrest of detentie zal behooren te worden gebruik gemaakt. De artt. 45, 46 en 47 C. W. houden de bepalingen op welke wijze het arrest en de detentie aan officieren, onder-officieren en manschappen kan worden opgelegd.

Aangezien de boeten, waartoe men kan veroordeelen, naar mate van de omstandigheden, grooter of kleiner kunnen zijn, zoo moet de duur van het arrest of de detentie naar dien maatstaf in aanmerking worden genomen; echter kan er dan ook slechts sprake zijn van ééne soort van arrest of detentie.

Volgens de artt. 45, 46 en 47 kan het arrest voor de officieren, onder-officieren en mindere schepelingen verzwwaard of niet verzwwaard zijn, zooals die artikelen dat opgeven, al naar dat de regter vermeent dit op het feit te moeten toepassen.

Maar het zou onbillijk zijn enz.

Dit beginsel is ook door het Hoog Militair Gerechtshof aangenomen bij eene resolutie van 14 December 1869.

De boete mag niet worden veranderd in correctionele gevangenisstraf.

Sent. H. M. G. 2 Maart 1826, 18 April 1826, 17 Oct. 1840, 11 Dec. 1840.

Ook waar de boete slechts facultatief is gesteld, kan dit art. worden toegepast.

Sent. H. M. G. 26 Febr. 1833.

Zie wijders v. d. HOEVEN, bladz. 212—216 en POLS, bladz. 130.

Zie omtrent het ondergaan der detentie in plaats van geldboete het aangeteekende op art. 196 R. Z.

Bladz. 20. In de aantekening op art. 22 in de 1^e alinea staat:

„De wet van 28 Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 96) heeft „

waarvoor te lezen:

De wetten van 28 Junij 1854 (*Stbl.* n°. 96) en van 17 Sept. 1870 (*Stbl.* n°. 162), hierachter gevoegd als bijl. n°. 2 en n°. 21 hebben, enz.

Het begin der 2^e alinea te lezen:

Bij eerstgenoemde wet enz.

Bladz. 21. Na de aantekening op art. 22 te voegen:

Bij de wet van 17 Sept. 1870 (*Stbl.* n°. 162), is de doodstraf afgeschaft in de gevallen, waarin zij door de militaire strafwetten

is bedreigd, doch alleen ten aanzien van misdrijven in tijd van vrede en niet voor den vijand gepleegd; zij blijft echter gehandhaafd in alle gevallen van oproer, opstand, zamenzwering, zamenrotting of muiterij, voorzien bij de artt. 85 tot 92 C. W. K. te W. voor zooverre die misdrijven worden gepleegd aan boord in volle zee of in den vreemde ook in tijd van vrede.

De doodstraf voor misdrijven, in tijd van vrede en niet voor den vijand gepleegd wordt vervangen, die met den strop door tuchthuisstraf van 5—25 jaren, en die met den kogel door kruiwagenstraf van 5—15 jaren.

Als schepen die zich in volle zee bevinden worden beschouwd:

1°. de schepen die na eene Nederlandsche reede te hebben verlaten, de uiterton gepasseerd hebben;

2°. de schepen, in de Overzeesche bezittingen gestationeerd, wanneer zij zich op plaatsen bevinden, waar geen hulp kan worden verwacht.

Zie bijl. n°. 22.

Bladz. 21. In de aantekening op art. 24 te veranderen:

Ministeriele beschikking van 14 Febr. 1859, n°. 65, in

Zie Verordeningen Kon. Ned. Zeemagt, 3e deel, 11e Hoofdstuk, bladz. 57.

Bladz. 24. In de aantekening op art. 36 te veranderen:

De Ministeriele beschikking van 15 Dec. 1848, n°. 75, in

Het Hoofdstuk Justitieele voorschriften, Verordeningen voor de Zeemagt, 3^e deel, 11^e Hoofdstuk, bladz. 33—36.

Bladz. 26. De aantekening op art. 39 aldus te lezen:

De straf van als schelm aan den wal te worden gezet is voor mindere schepelingen bij de wet van 28 Junij 1854 (*Stbl.* n°. 96) afgeschaft; voor de onder-officieren is dezelve behouden gebleven.

Zie de aant. op art. 157 C. W.

Hoe deze straf moet uitgevoerd worden, is in het C. W. K. te W. niet voorgeschreven, doch zal men zich daarbij kunnen gedragen naar den zin van art. 44 C. W. K. te Lande.

Gemeld art. 44 bepaalt, enz.

Bladz. 29. In art. 46 staat:

„aan handen en voeten“.

lees:

„aan handen of voeten“.

Bladz. 30. Na de aantekening op art. 47 te voegen :

Zie v. d. HOEVEN, bladz. 258.

Bladz. 31. Na de aantekening op art. 52 te voegen :

De eenige verzachtende omstandigheid, welke uitdrukkelijk is vermeld, is de toevallige dronkenschap (zie art. 14 C. W.). Mr. POLS, bladz. 166 en 167, noemt nog als verzachtende omstandigheid de langdurige preventieve detentie.

Bladz. 32. Tusschen de 1^e en 2^e alinea te voegen:

Bij Mr. POLS vindt men aangeteekend:

„Bij sententie van 4 Mei 1860 is aangenomen, dat de slechts vijftienjarige leeftijd van den gedetineerde aanleiding kan geven om, op het voetspoor van het algemeen wetboek van strafregt, de toerekenbaarheid der gepleegde feiten niet als zoodanig volledig te stellen, dat aan den gedetineerde de infamerende straf van den kruiwagen met de daaraan verbonden vervallen-verklaring van den militairen stand zou moeten worden opgelegd, doch dat deze omstandigheid als eene reden van versoepeling kan worden beschouwd, die het opleggen van eene mindere straf gedooft.“

En na de aantekening te voegen :

Militaire straffen mogen niet vervangen worden door straffen uit het Wetboek van Strafregt, noch omgekeerd, en moeten bij de verligting van de militaire straffen de lichtere steeds genomen worden uit de straffen in art. 22 C. W. genoemd.

Bladz. 33. Derde Titel. Algemeene beschouwing, 13^e regel, beginnende bij:

en al moeten wij bekennen enz.

aldus te lezen:

en daarom is teregt de doodstraf bij de wet van 17 Sept. 1870 (Stbl. no. 162), voor die misdaad behouden.

Bladz. 37. Na de aantekening op art. 58 te voegen :

Zie DONEAUD, *Notions pratiques du droit maritime*, pag. 94.

„On appelle rançon un traité conclu entre le capteur et le capturé, traité en vertu du quel celui-ci est remis en liberté, moyennant une somme convenue et déterminée. La rançon n'est généralement pratiquée que par les corsaires: encore n'est-elle pas admise par toutes les puissances. L'Angleterre la proscrit d'une manière absolue. En France, il n'est pas permis à l'officier de marine de consentir à un traité de rançon que dans le cas de

force majeure, et dans ce cas même, l'acte de rançon doit être soumis à la juridiction chargée du jugement des prises. Enfin, même pour les nations qui admettent la rançon, il est évident qu'on ne peut l'appliquer qu'à l'ennemi, et jamais aux alliés ou aux neutres.»

Bladz. 38. Na de aanteekening op art. 60 te voegen:

Zelfs al heeft het geroep of geschreeuw, aangcheven met het doel om schrik en verwarring onder het volk te brengen, dit gevolg niet gehad, is het ingevolge dit art. strafbaar, ook al wordt de vijand er niet door begunstigd.

Bladz. 51. Op art. 85 als aanteekening te voegen:

In de gevallen voorzien bij de artt. 85—92 blijft de doodstraf gehandhaafd, wanneer die misdrijven gepleegd zijn, in volle zee of in den vreemde ook in tijd van vrede. Zie omtrent de straffen, welke de doodstraf vervangen, de aant. op art. 22.

Bladz. 57. In de aanteekening op art. 98, onder de straffen voor de mindere schepelingen moeten vervallen de woorden:
als schelm aan den wal zetten.

Bladz. 57. In de aanteekening op art. 99, tusschen de 1^e en 2^e alinea te voegen:

Wordt de in de laatste zinsnede van dit artikel genoemde misdaad begaan in tijd van vrede, dan wordt zij gestraft met eene kruiwagenstraf van 5—15 jaren; in oorlogstijd is de doodstraf behouden (zie wet 17 Sept. 1870 *Stbl.* n°. 162).

Bladz. 58. Na de aanteekening op art. 99 te voegen:

Feitelijke aanranding of belediging met woorden van een lid, enz. des krijgsraads in eene krijgsraadsvergadering door een beschuldigde is behalve de qualificatie voorzien bij art. 99, verzet of belediging jegens een ambtenaar der regterlijke magt op de teregtzitting van den krijgsraad, voorzien bij art. 222 en volgende C. P. (Advies Adv. fiscaal, 12 Nov. 1849).

Het verzet tegen een korporaal der mariniers met twee mariniers, uitmakende het geleide van den beschuldigde en op bevel van het Openbaar gezag daartoe gekommandeerd, is wederspannigheid jegens den gewapenden arm handelende ter uitvoering der bevelen van het Openbaar gezag, ingevolge art. 209—212 C. P. (Vonnis Zeekr. W. S. te Vlissingen, Jan. 1850, geapprobeerd door het H. M. G.).

Het ontnemen en vernielen eener sententie, tijdens de voor-

lezing door den Secretaris en het plegen van geweld jegens dien ambtenaar is: het vernielen van een stuk behoorende tot de lijfstraffelijke regtszaken, gepleegd met feitelijkheden jegens den openbaren bewaarder van dat stuk (Art. 255, 1e ged. in verband met artt. 254 en 256 C. P.)

Bladz. 58. Op art. 100 als aanteekening te voegen:

Het strafregt kent alleen hooger en lager graden van kommando. Militairen die op denzelfden graad staan, hebben geen rang onderling, tenzij een hunner met het kommando belast is.

Zie omtrent het al dan niet behouden der doodstraf de aanteekening op art. 99.

Bladz. 59. Na de aanteekening op art. 101 te voegen:

Een verlof pas kan niet gelijk gesteld worden met een reisorder (feuille de route) waaraan eene toelage of reisgeld is verbonden, doch wel met een gewoon binnen- of buitenlandsch paspoort. De vervalsching van zulk een stuk valt mitsdien in de termen van art. 153 C. P. en niet in die van art. 156 C. P. (Res. H. M. G. 26 Mei 1868.)

Dit is ook aangenomen bij een door het Hof geappelleerd vonnis van den Zeekrijgsraad te Hellevoetsluis van 1 December 1869.

Zie omtrent het al dan niet behouden der doodstraf de aanteekening op art. 99.

Bladz. 61. Op art. 104 als aanteekening te voegen:

De straf met den strop is vervangen door tuchthuisstraf van 5—25 jaren, wanneer dit misdrijf in tijd van vrede gepleegd wordt; in oorlogstijd blijft zij behouden.

Bladz. 63. Zesde Titel. Algemeene beschouwing bij te voegen:

De verklaring van afvoering uit het vaste korps behoort in een vonnis achterwege te blijven, vermits die afvoering is eene administratieve handeling, welke uit administratieve bepalingen voortvloeit, en niet door den regter kan worden uitgesproken. (Adv. Adv. fiscaal 20 Febr. 1871).

Bladz. 75. Na de aanteekening op art. 134 te voegen:

Schuldigverklaring aan desertie kan aanleiding geven tot ontkenning of verlies van de eereteekenen waarmede de schuldige is versierd. (Zie de besluiten omtrent de instelling van eereteekenen achteraan).

Bladz. 78. In de aanteekening op art. 140 tusschen de 2^e en 3^e alinea te voegen :

De doodstraf is vervangen door kruiwagenstraf van 5—15 jaren (Wet 17 Sept. 1870 *Stbl.* n°. 162).

Bladz. 81. Na de aanteekening op art. 143 te voegen :

Zie bijl. 19.

Bladz. 82. Na de aanteekening op art. 146 te voegen :

Passagieren kan in geen geval worden gelijk gesteld met verlof, daar het eigenlijk bestaat in eene vrijstelling van dienst voor eenige uren, en geenszins is eene vergunning om buiten het garnizoen te gaan, hetgeen voor den schepeling moet geacht worden te zijn, de gemeente waarin of waarbij zijn schip zich bevindt, zoodat een schepeling, welke zich onder die omstandigheden buiten zijn garnizoen verijdert, en op verder dan één uur afstand door de politie wordt gearresteerd, zich schuldig maakt aan desertie in tijd van vrede, misdrijf omschreven en strafbaar gesteld bij art. 137 C. W. K. te W. (Adv. Adv. fiscaal 29 April 1869).

Bladz. 84. Na de aanteekening op art. 152 te voegen :

De doodstraf is vervangen door kruiwagenstraf van 5—15 jaren (Wet van 17 Sept. 1870 *Stbl.* n°. 162).

Er bestaat tusschen twee of meer personen geen complot of afspraak tot desertie, wanneer zij het plan daartoe eerst gevormd hebben aan den wal na het verlaten van het schip.

Adv. Adv.-fiscaal, 22 Mei 1855, L. B. n°. 25.

Bladz. 87. Na de aanteekening op art. 156 te voegen :

Jongens als oppassers bij officieren dienstdoende kunnen niet als loontrekkende bedienden worden beschouwd, tenzij zij daarvoor eene afzonderlijke belooning ontvangen.

Mariniers echter wel, omdat deze boven hunne soldij eene bedongene toelage ontvangen (Res. H. M. G. 14 Ang. 1832).

Hoewel de H. R. vroeger het door een loontrekkend bediende ten eigen bate aanwenden van gelden, hem door zijn meester tot het doen van betalingen ter hand gesteld als diefstal in loontrekkende dienst heeft beschouwd, doch hierop in later tijd is teruggekomen, is het H. M. G. constant gebleven in zijne jurisprudentie conform de vroegere uitspraken van den H. R., dat genoemde feiten moeten beschouwd worden *niet* als misbruik van vertrouwen (art. 408 C. P.); doch als diefstal in loontrekkende dienst (art. 386, n°. 3, C. P.).

Het Hof neemt namelijk aan, dat gelijk in meerdere artikelen van den C. P. feiten, die eigenlijk slechts de elementen van het misdrijf van misbruik van vertrouwen bevatten, toch door de wet onder het begrip van diefstal worden gebragt, zoo ook art. 386 n°. 3, in algemeenen zin moet worden opgevat, zoodat alle ontvreemdingen van den bediende tegenover zijn meester daaronder vallen, en dus ook in dit artikel eene afwijking gevonden wordt van het algemeen begrip van diefstal. (Adv. Adv. fiscaal, 18 Maart 1871, L. B. n°. 28).

Bladz. 88. In de aantekening op art. 157 na den 6^{en} regel te voegen:

Het H. M. G. heeft echter later het begrip in bovenvermelde sententie vervat, niet gehandhaafd, maar de straf bij art. 386 n°. 1 C. P. bepaald, toepasselijk verklaard.

Bladz. 89. In de aantekening op art. 158 te veranderen,

Artt. 56 en 57 van de inwendige dienst in:

Artt. 54 en 62 Reglement op de inwendige dienst.

Bladz. 100. De aantekening op art. 28 vervalt.

Bladz. 101. Na de aantekening bij te voegen:

De degradatie van Dek- en Onder-officieren in het vaste korps gaat steeds gepaard met afvoering uit het vaste korps, en aangezien die Dek. en Onder-officieren voor onbepaalden tijd in dienst zijn, heeft de afvoering noodwendig het ontslag uit de dienst ten gevolge.

Bladz. 102. Na de 2^e alinea der aantekening te voegen:

Vermindering in klasse van schepelingen tot het vaste korps behorende, heeft de finale afvoering uit het korps ten gevolge, waarin zij niet weder kunnen worden opgenomen dan op magtiging van den Minister van Marine.

Zie omtrent de disciplinaire straffen, de instructie voor de kommanderende officieren 5^e afdeling, 4^e Hoofdstuk, 2^e deel der Verordeningen voor de Zeemagt, de regeling van het personeel Dek. en Onder-officieren enz. 3^e afdeling, 6^e Hoofdstuk, en de bepalingen betreffende de Zee-miliciens, 18^e Hoofdstuk, 1^e deel der Verordeningen voor de Zeemagt.

Het overige der aantekening op bl. 102 en 103 vervalt tot:
„Wijders is bij art. 10 enz.“

Zie bijl. n°. 22.

In de ranglijst (bijl. n°. 1) moet vervallen:

- Bladz. 112. Majoor.
 " 113. Dir. Off. v. Gezondheid 2de kl.
 Adjunct-Administrateur.
 " 115. Eerste Zeilmaker.
 Schoolmeester.
 Tweede Bootsmanmaat.
 Derde Bootsmanmaat.
 Bootsmanleerling.
 Tweede Schiemansmaat.
 Derde Schiemansmaat.
 Kwartiermeester van de barkas.
 " 116. Vierde Stuurman, benevens het gemelde in de
 aanmerkingen.
 Stuurmanleerling.
 Vierde Timmerman.
 Vierde Zeilmaker.
 Tweede Smid (geweermaker).
 Tweede Kuiper.
 Officierskok.
 " 117. Stafmuzikant.
 Scheerder.

en bijgevoegd worden:

- Bladz. 114. Na: Eerste Timmerman.
 Eerste Zeilmaker.
 " 113. Na: Kajuitskok.
 Officierskok.
 Stafmuzikant.
 " 117. Bootsmanleerling 1^e en 2^e klasse.
 Stuurmanleerling, welke gelijk gesteld zijn met
 Matroos, terwijl de op 1 April 1871 in dienst
 zijnde Bootsmanleerlingen 1^e en 2^e klasse,
 en Stuurmanleerlingen gehandhaafd blijven
 in den graad van korporaal.

en veranderd worden:

- Bladz. 113. Dir. Off. v. Gezondheid 1ste klasse, in Dir. Off.
 v. Gezondheid.
 Ingenieur, in Officier Machinist 1ste klasse.
 Officier Machinist, in Officier Machinist 2de klasse.
 " 115. Eerste Kuiper, in Kuiper.
 Eerste Bootsmanmaat, in Bootsmanmaat.
 Eerste Schiemansmaat, in Schiemansmaat.

Bladz. 145. Na bijl. n°. 11 te voegen :

Bij Kon. besluit van 30 Dec. 1866 (*Stbl.* n°. 244) is eene verandering gebragt in het onderscheidingsteeken zelf, doch blijven ingevolge art. 5 van dat besluit alle bestaande bepalingen nopens het verkrijgen en het verliezen van het regt op het eereteeken, het verstrekken en uitreiken er van, zoomede het verwisselen van het cijfer van dienstjaren van kracht.

Bladz. 150. Na bijl. n°. 15 te voegen :

Bij Kon. besluit van 19 Febr. 1869 n°. 13, is bepaald, dat op het verbeuren van het eereteeken voor belangrijke krijgsverrigtingen de bepaling van toepassing is, die bij Kon. besluit van 19 Dec. 1832 n°. 72, ten aanzien van het Metalenkruis is vastgesteld.

Na bladz. 160 te voegen :

No. 20.

ARREST VAN DEN HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN.

Zitting van den 19 Junij 1849.

Overwegende, dat door den req. wordt beweerd, dat de militaire wetboeken geene wettelijke kracht hebben, doordien dezelve niet zijn afgekondigd.

O. te dien opzigte, dat in het met eene wet gelijkstaand vóór de invoering der eerste Grondwet vastgesteld Souverein Besluit van den 18 Dec. 1813 (*Stbl.* van 1814 n°. 1), en dus bij eene wet is bepaald, dat alle wetten in het *Staatsblad* zullen geplaatst worden, en dat zulks, wat de militaire wetboeken betreft, niet is geschied;

O. echter, dat die wet niet in dien zin moet worden opgevat, dat daaruit zoude voortvloeijen, dat de wetgever zich zelve zoodanige onveranderlijke regelen heeft voorgeschreven, dat het hem niet zou zijn veroorloofd geweest daarvan bij eene latere wet, hetzij geheel, hetzij voor eenig bijzonder geval, af te wijken, welk laatste omtrent de militaire wetboeken dan ook in de daad heeft plaats gevonden.

O. toch, dat bij de besluiten van den 20 Julij 1814 (*Stbl.* n°. 85) en 15 Maart 1815 (*Stbl.* n°. 26), welke besluiten alle de vereischten

van wetten bevatten, als zijnde blijkens derzelve inhoud daargesteld door den Souvereinen Vorst met gemeen overleg van de Staten-Generaal, ten aanzien der militaire wetboeken alleen is bevolen, dat even-gemelde wetten, welke de daaraan geannexeerde militaire wetboeken arresteerden, in het *Staatsblad* zouden geplaatst worden, en zulks, gelijk in die wetten uitdrukkelijk wordt gezegd, ten einde en met last, dat een iegelijk, die zulks mogt aangaan, zich dienovereenkomstig zoude gedragen, en met het kennelijk doel, om, door gezegde wetboeken afzonderlijk te doen drukken en verkrijgbaar te stellen, aan een ieder de gelegenheid te geven om daarmede te kunnen bekend worden, zooals dan ook de officieel uitgegevene exemplaren, ten blijke dat dezelve als authentiek moeten beschouwd worden, door een daartoe bevoegden ambtenaar zijn onderteekend.

O., dat derhalve de openbaarmaking der militaire wetgeving, gelijk die hier heeft plaats gehad, bij de wet zelve geacht zijnde voldoende te zijn, het den regter, welke de innerlijke waarde dier wet niet mag beoordeelen, geenszins is geoorloofd, om die openbaarmaking voor onvoldoende te verklaren;

O., dat dienvolgens de aangevoerde middelen tot cassatie zijn onaan-nemelijk;

Verwerpt enz.

No. 21.

Wet van 17 Sept. 1870 tot afschaffing der doodstraf
(*Stbl.* n°. 162), luidende:

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is de doodstraf af te schaffen, met het na te melden voorbehoud ten aanzien van de militaire strafwetten;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De doodstraf wordt afgeschaft in de gevallen, waarin zij door de burgerlijke strafwet wordt bedreigd.

Artikel 2.

De doodstraf wordt mede afgeschaft in de gevallen, waarin zij door de militaire strafwetten wordt bedreigd, doch alleen ten aanzien van misdrijven in tijd van vrede en niet voor den vijand gepleegd.

Niettemin blijft de doodstraf gehandhaafd in alle gevallen van oproer, opstand, zamenzwering, zamenrotting of mouterij, voorzien bij de artt. 85 tot 92 van het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te water, voor zooverre deze misdrijven aan boord worden gepleegd in volle zee of in den vreemde ook in tijd van vrede.

Artikel 3.

De doodstraf door de burgerlijke strafwet bedreigd wordt vervangen: door levenslange tuchthuisstraf voor de misdaden, voorzien bij de artt. 86, 87, 296, 299, 301 en 303 van het Wetboek van Strafrecht, benevens voor kindermoord anders dan in het geval, omschreven bij art. 13 der wet van 29 Junij 1854 (*Stbl* n°. 102);

door tuchthuisstraf van vijf tot vijf en twintig jaren voor de misdaden, voorzien bij de artt. 76, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 91, 94, 95, 96, 97, 125, 316, 344, 365 en 381 van het Wetboek van Strafrecht, benevens voor manslag voorafgegaan, vergezeld of gevolgd van eene andere misdaad of een wanbedrijf, en voor brandstichting anders dan in de gevallen, omschreven bij art. 13 der wet van 29 Junij 1854 (*Stbl* n°. 102);

door tuchthuisstraf van vijf tot twintig jaren in alle andere gevallen.

Artikel 4.

Wanneer in de gevallen van art. 3 de beschuldigde, hetzij uit hoofde zijner jonge jaren, hetzij wegens dwang, bevel, billijke vrees, verleiding, bekrompenheid van verstand, de geringheid of het vrijwillig herstel des nadeels door de misdaad toegebracht of andere verzachtende omstandigheden eene aanmerkelijke vermindering van straf mogt verdienen, kan de levenslange tuchthuisstraf vervangen worden door tuchthuisstraf van minstens vijf jaren en de tuchthuisstraf van vijf tot vijf en twintig jaren door correctionele gevangenisstraf van drie jaren minstens.

Artikel 5.

Het laatste lid van art. 13 der wet van 29 Junij 1854 (*Stbl*, n°. 102) wordt ingetrokken.

Artikel 6.

De poging der misdaden, waartegen in art. 3 levenslange tuchthuisstraf of tuchthuisstraf van vijf tot vijf en twintig jaren is bedreigd, wordt gestraft met tuchthuisstraf van vijf tot twintig jaren.

Artikel 7.

De doodstraf, door de militaire strafwetten bedreigd, wordt, in de gevallen, voorzien bij het eerste lid van art. 2, vervangen;
 die met den strop door tuchthuisstraf van vijf tot vijf en twintig jaren;
 die met den kogel door kruiwagenstraf van vijf tot vijftien jaren.

Artikel 8.

Deze wet is ook van toepassing op misdrijven voor haar in werking treden gepleegd.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegiën en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 17den September 1870.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
 VAN LILAAR.

De Minister van Oorlog,
 J. J. VAN MULKEN.

De Minister van Marine,
 BROCK.

Uitgegeven den negentienden September 1870.

De Minister van Justitie,
 VAN LILAAR.

No. 22.

Militaire Straffen bedreigd bij het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te water en het Reglement van krijgstuicht, in verband met de daarin later gebragte wijzigingen.

Straf des doods met den kogel.	veranderd in tijd van vrede in : kruiwagenstraf van 5 tot 15 jaren. blijft gehandhaafd voor de misdaden voorzien bij de artt. 85—92 C. W. voor zoo ver die worden gepleegd aan boord, in volle zee of in den vreemde, ook in tijd van vrede.	art. 2 en 7 2 ^e lid van de wet van 17 September 1870, <i>Staatsblad</i> n ^o . 162.
Kielhalen en laarsen.	vervallen en veranderd door: kruiwagenstraf van 3—15 jaren.	art. 1 en 2 1 ^e lid en 3 van de wet van 28 Junij 1854, <i>Staatsblad</i> n ^o . 96.
Van de ra vallen en laarsen.	vervallen en veranderd voor Onderofficieren in : als schelm aan den wal zetten en degradatie vermeld bij art. 41 C. W. voor mindere schepelingen in : laarsen. voor beiden kan de opgelegde straf gepaard gaan met detentie, vermeld bij art. 46 C. W.	art. 1, 2 2 ^e lid van de wet van 28 Junij 1854, <i>Staatsblad</i> n ^o . 96.
Als schelm aan den wal zetten.	eene straf alléén toepasselijk op Onderofficieren.	art. 2 van de wet van 21 Junij 1854, <i>Staatsblad</i> n ^o . 96;
Cassatie		resolutie Hoog Militair Gerechtshof van den 24 Julij 1866.
Degradatie		
Slagen met handdaggen.		
Arrest of detentie.		

KRIJGSTUCHELIJKE STRAFFEN.

voor *Officieren.*

Arrest in de hut,
met of zonder
access.

Arrest in de hut
met of zonder
waarneming
van dienst.

voor *Onderoffi-
cieren.*

Arrest in de hut
met of zonder
waarneming
van de dienst,
of sluiting in
de boeijen op
den gewonen
scheepskost op
water en brood.

voor *mindre
schepelingen.*

Slagen met hand-
daggen.

Sluiting in de
boeijen op den
gewonen
scheepskost of
op water en
brood.

Schaften aan bak
n^o. nul.

Het vuilste werk
aan boord doen.

vervangen door degradatie
voor eenen bepaalden of on-
bepaalden tijd, met of zon-
der arrest;
arrest met of zonder
waarneming van dienst.

art. 7 van de wet van 28
Junij 1854, *Staatsblad*
n°. 96.

bij deze straffen is ge-
voegd: vermindering in
klasse voor bepaalden of
onbepaalden tijd.

art. 8 van de wet van
28 Junij 1854, *Staatsblad*
n°. 96.

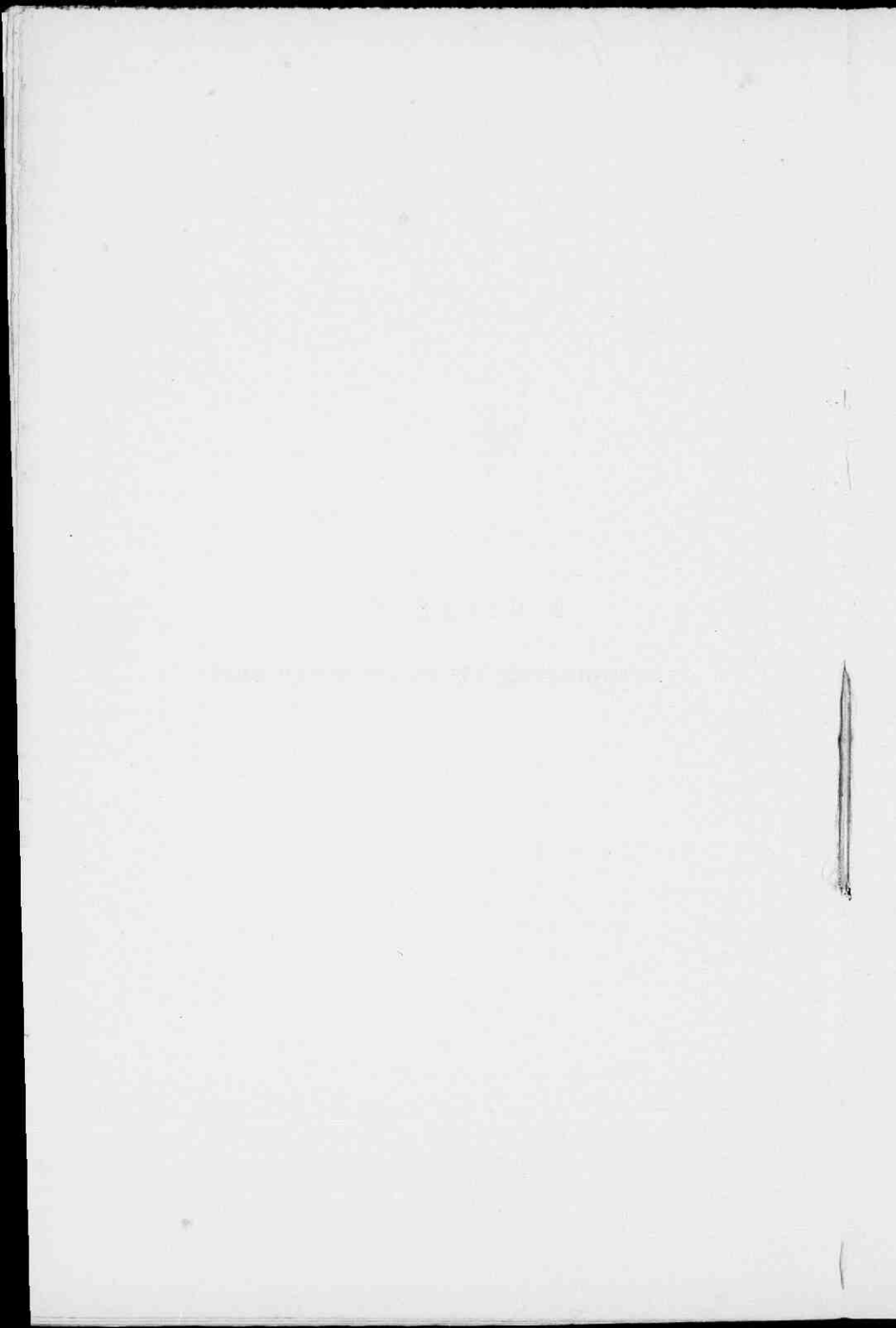
THE HISTORY OF THE UNITED STATES

The history of the United States is a story of growth and expansion. From a small collection of colonies on the eastern coast, it grew into a vast nation that stretched across the continent. The early years were marked by struggle and conflict, as the colonies fought for their independence from British rule. The American Revolution was a turning point in the nation's history, leading to the birth of a new republic.

The United States has since become a global superpower, with a strong economy and a significant influence on the world stage. It has played a leading role in the development of modern technology and has been instrumental in the fight against global terrorism. The nation's history is a testament to the power of democracy and the pursuit of the American dream.

2^e GEDEELTE.

(Regtspleging bij de Zeemagt enz.)

Bladz. 3. Op art. 5 als aantekening te voegen :

Blijkt het den kommanderenden officier niet dadelijk, bij het in dit artikel bedoelde onderzoek, dat de gearresteerde zich werkelijk aan eene krijgstuchtelijke overtreding heeft schuldig gemaakt, twijfelt hij of eene zaak wel krijgstuchtelijk kan worden afgedaan, of is hij van oordeel, dat zij voor eenen krijgsraad behoort te worden gebragt, dan zal hij ten spoedigste eene Commissie van twee Officieren benoemen, geassisteerd door een Officier van Administratie der 3e klasse, een Scheepsklerk of een ander daartoe bekwaam persoon, en aan deze opdragen, om een voorloopig onderzoek naar het gebeurde in te stellen en al zulke informatiën in te winnen, als dienen kunnen, om de afdoening der zaak, hetzij door den krijgsraad, hetzij door hem kommandant te vergemakkelijken en te bespoedigen.

Te dien einde maakt die Commissie van hare bevinding een Proces-Verbaal op.

Dat Proces-Verbaal moet zijn gedagteekend, en de verklaringen inhouden van allen, die ter voorloopige inlichting door de Commissie zijn gehoord.

Ieder dier verklaringen wordt door degenen, die ze hebben afgelegd, onderteekend, doch niet beëdigd.

Voorts wordt in dat Proces-Verbaal melding gemaakt van al hetgeen aan de Commissie door eigene waarneming aangaande het

gepleegde feit is gebleken. Bij zaken, waarbij dit van belang kan wezen, zullen alzoo de tijd *waarop* en de toestand der plaats *waar* het misdrijf is gepleegd, naauwkeurig moeten worden omschreven, en zal tevens voor het geval, dat door de Commissie eenig buitengewoon verschijnsel in den gemoedstoestand van den verdachte of van de getuigen wordt waargenomen, daarvan melding worden gemaakt.

Ook zal eene korte beschrijving der in beslag genomen voorwerpen daarin worden opgenomen, mitsgaders, al hetgeen verder over het gebeurde meer licht zou kunnen verspreiden.

MODEL PROCES-VERBAAL.

Op heden den . . . . . hebben wij ondergeteekenden (*naam en kwaliteit van Officieren-Commissarissen*) geassisteerd door (*naam en kwaliteit van den Secretaris*) ons ingevolge den ons door den . . . . . Kommandant van Zr. Ms. . . . . verstreken last, des (*voor of na*) middags ten . . . ure, begeven naar . . . . . (*of zoo er geene plaatsopneming noodig is*) ons vereenigd in (1).

Aldaar gekomen, hebben wij al dadelijk bevonden dat (*duidelijke beschrijving van de plaats waar het misdrijf is gepleegd, en van den toestand, waarin zij zich bij het onderzoek bevindt*).

Daarop hebben wij voor ons doen verschijnen, (*naam, kwaliteit en ouderdom*) . . . . . welke ons heeft medegedeeld . . . . . (*de verklaring van den comparant moet zooveel mogelijk, vooral waar het belangrijke bijzonderheden, gebezigde uitdrukkingen, enz. betreft, met de eigen woorden van den getuige teruggegeven worden; men tracht voorts duidelijk te zijn, en vermijdt allen noodeloozen omhaal*) en ten bewijze hiervan na voorlezing en volharding deze zijne verklaring hier heeft onderteekend.

(. . . . .)

Waarop wij den verdachte. . . . . (*naam, kwaliteit en ouderdom*) voor ons hebben doen verschijnen, die blijkbaar in . . . . . gemoedstoestand verkeerde, zooals ons bleek uit (2) . . . . .

(1) Is er geene plaatsopneming noodig, dan vervalt natuurlijk dit gedeelte van het Proces-Verbaal.

(2) Valt er niets omtrent den gemoedstoestand van den verdachte op te merken, dan vervalt deze zinsnede.

Door ons ondervraagd, verklaarde hij dat . . . . . waarna hij na voorlezing en volharding, deze zijne verklaring hier heeft ondertekend.

(. . . . .)

Vervolgens zijn alsnog voor ons verschenen:

1°. . . . ., (*naam, kwaliteit en ouderdom*) . . . . . die verklaarde . . . . . en deze zijne verklaring na voorlezing en volharding hier heeft geteekend.

(. . . . .)

2°. . . . . (Als n°. 1).

enz. enz.

Door den (*zooveelsten*) getuige is ons overgegeven . . . . . (*beschrijving van het stuk van overtuiging*) dat wij in beslag genomen en bij dit Proces-Verbaal gevoegd hebben.

Van het bovenstaande hebben wij dit Proces-Verbaal naar waarheid opgemaakt.

De Commissarissen, belast met het eerste onderzoek.

De Secretaris.

Bij het opmaken van een dergelijk Proces-Verbaal, houde men steeds in het oog, dat hier alleen sprake is van een summier en voorloopig onderzoek, dat, zoo het misdrijven geldt, later nog door eene naauwkeurige instructie gevolgd wordt. Men zal dus het onderzoek niet te ver uitbreiden, maar alleen trachten een goeden leiddraad te maken, zoo voor de beoordeeling der zaak door den Kommanderenden Officier, als voor de latere instructie door Officieren-Commissarissen.

Dat Proces-Verbaal zal, na door de Commissie en den haar als Secretaris toegevoegden persoon ondertekend te zijn, aan den Kommanderenden Officier worden overgegeven, die alsdan handelt overeenkomstig het bepaalde bij de artt. 6, 7 en 8.

Zie Verordeningen voor de Zeemagt, 11^e Hoofdstuk, 3^e deel.

Bladz. 3. Op art. 7 als aantekening te voegen:

Zie aantekening op art. 11 van het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te water.

Bladz. 3. De aantekening op art. 8 moet vervallen tot op bladz. 4, de 2^e regel van onderen en daarvoor in de plaats gelezen worden:

Het Proces-Verbaal van het onderzoek bij art. 5 bedoeld,

wordt met een extract uit het Stamboek en uit het Conduiteboekje door den Kommanderenden Officier aan den Kommandant der Zeemagt toegezonden, en zal alsdan door dezen naar bevestiging van zaken overeenkomstig art. 8 gehandeld worden. Blijkt het uit het eerste onderzoek dat een militair zich in gemeenschap met burgers aan het plegen van een commun delict heeft schuldig gemaakt, dan zendt de Kommandant der Zeemagt de stukken aan den Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank, onder welke de plaats waar het feit is begaan resorteert, met aanbod om den beschuldigde, wanneer deze in arrest is, aan hem over te leveren. (Zie de aanteekening op art. 12 C. W. Krijgsvolk te Water.)

Bladz. 6. Op art. 9 als aanteekening te voegen :

Krachtens dit art. behoort de regel te zijn, dat de gestrafte tot herstel van het hem naar zijne meening aangedane onrecht, de tusschenkomst van de hoogere militaire autoriteit inroept; de uitzondering dat daartoe de tusschenkomst des regters wordt ingeroepen.

Bladz. 6. Op art. 10 als aanteekening te voegen :

Het bij dit artikel bedoelde arrest is van de ligtste soort en zal in den regel met waarneming van dienst gepaard gaan.

Bladz. 6. Op art. 11 als aanteekening te voegen :

In de zeldzame gevallen, waarin eene klage is gericht tegen een Officier, die voor den Zeekrijgsraad kan teregtstaan. (Vlag-, Hoofd- en Kommanderende Officieren, kunnen krachtens art. 50 der Provisionele Instructie voor het Hoog Militair Gerechtshof, alleen voor genoemd Hof teregtstaan) wordt geprocedeerd als volgt:

De klager (dat is: hij die de klage heeft ingediend) en de beklaagde (dat is: hij die de straf, waarover wordt geklaagd, heeft opgelegd) alsmede de getuigen, indien deze gehoord worden, leggen hunne verklaringen voor den krijgsraad af; van hunne verklaringen wordt op de gewone wijze Proces-Verbaal opgemaakt.

De verklaringen der getuigen worden door hen beëdigd, indien geene redenen daartegen zijn.

Is de krijgsraad genoegzaam voorgelicht, dan verklaart hij de zaak voor voldongen en stelt de stukken in handen van den fungerenden fiscaal, ten einde den krijgsraad te dienen van advies.

Na dit advies ontvangen te hebben, beschikt de krijgsraad bij resolutie op de klage. Die resolutie wordt ingerigt volgens model bijlage N°. 23 hierachter gevoegd.

Wordt de zee krijgsraad aan boord van een der wachtschepen binnengaats gehouden, dan wordt de resolutie vóór hare pronuntiatie met de processale stukken ter approbatie aan het Hoog Militair Gerechtshof toegezonden.

In dat geval kunnen zoowel de klager als de beklagde in hooger beroep bij gemeld Hof komen.

Wordt de zee krijgsraad daarentegen buitengaats gehouden, dan wordt de resolutie na van het fiat-executie van den Kommanderenden Officier, die den krijgsraad heeft benoemd, voorzien te zijn, ten uitvoer gelegd.

In de gevallen, dat de klagte gerigt is tegen een Vlag-, Hoofd- of Kommanderenden Officier, wordt gehandeld als volgt;

Binnengaats. De klagte wordt door den klager aan den Kommanderenden Officier ingediend, die haar binnen 24 uur met een extract uit het Strafregister van den klager aan den Directeur en Kommandant der Marine of den Vlootvoogd opzendt, en daarbij tevens de verklaring aflegt, dat de klager zich in arrest bevindt. Door gemelde Autoriteiten worden daarna deze stukken zonder verwijl aan het Hoog Militair Gerechtshof opgezonden, ten einde verder op de gewone voor communicatoire processen aangenomene wijze te worden beregt.

Buitengaats. De klager begint met eene voorloopige klagte aan den Kommanderenden Officier in te dienen.

Deze geeft daarvan onmiddellijk kennis aan den Vlootvoogd of den Oudstaanwezenden Kommanderenden Officier, die binnen 24 uren twee Officieren benoemt, welke door hem worden belast met het instellen van een naauwkeurig onderzoek naar het gebeurde, en wien een daartoe geschikt persoon, als Secretaris wordt toegevoegd.

Ingeval het schip zich alleen bevindt, geschiedt de benoeming eveneens binnen 24 uren door den Scheepsbevelhebber zelven.

De Officier, tegen wien de klagte gerigt is, heeft het regt om aan de Commissarissen de personen aan te wijzen, die hij wenscht dat zullen worden gehoord, alsmede de omstandigheden op te geven, die hij wil onderzocht hebben.

De Commissarissen zijn verplicht, de aldus aangewezen personen te hooren en de aangeduide omstandigheden te onderzoeken.

Zij zullen ook niet weigeren die getuigen te hooren, wier verklaringen de klager in zijn belang acht.

Voor het overige hooren zij al zulke getuigen, en onderzoeken zij al de omstandigheden, wier kennis of wier verklaringen zij voor eene juiste en onpartijdige uitspraak noodig achten.

Zij zijn echter niet bevoegd den Officier, tegen wien de klacht is gerigt, te hooren.

De getuigen worden door hen onder eede gehoord; daarbij worden, voor zooveel de aard dezer procedure dit toelaat, de gewone voorschriften omtrent het hooren van getuigen in acht genomen.

De klager wordt in geen geval tot eedsaflegging toegelaten.

De Commissarissen onthouden zich ten strengste van in de stukken een eigen oordeel over de al of niet gegrondheid der klacht uit te spreken.

Zij zijn even als degene, die hun tot Secretaris heeft gediend, tot geheimhouding verplicht van al hetgeen hun met betrekking tot de zaak bij het door hen ingestelde onderzoek is gebleken.

Nadat zij al de door hen noodig geachte informatiën ingewonnen hebben, sluiten zij voorloopig het onderzoek, waarvan zij aan den Officier, tegen wien de klacht is gerigt, alsmede aan den klager, kennis geven.

Zowel de Officier, tegen wien de klacht is gerigt, als de klager, kunnen, zoo zij dit verlangen, inzage bekomen van de gehoudene instructie.

Acht de beklagde Officier de gehoudene instructie niet volledig, dan kan hij de nadere aanvulling daarvan eischen; evenzoo zal de klager, indien hij dit noodig oordeelt, eene nadere aanvulling der instructie aan Commissarissen kunnen verzoeken.

De inwilliging van dat verzoek zal door Commissarissen, niet anders dan bij eene gemotiveerde (bij de stukken te voegen) resolutie kunnen worden geweigerd, en dan alleen, indien de Commissarissen van oordeel zijn, dat het hooren van nadere getuigen niet het minste nut voor den klager of den beklagde kan opleveren.

Nadat deze suppletoire instructie geëindigd is, of indien zowel de beklagde als de klager na gehouden inzage verklaard hebben, dat zij geene suppletoire instructie verlangen, worden de op de zaak betrekking hebbende stukken met bijvoeging van een Extract uit het Strafregister van den klager door Commissarissen ingepakt, gewaarmerkt, behoorlijk verzegeld en daarna per eerste scheepsgelegenheid aan het Hoog Militair Gerechtshof opgezonden. Vóór die opzending zijn zowel de beklagde als de klager des verkiezende bevoegd aan Commissarissen eene memorie in te leveren, houdende al zulke opmerkingen, als partijen in hun belang geraden

achten. Deze memorie wordt bij de stukken gevoegd, doch niet aan partijen medegedeeld.

Al het vorenstaande verrigt zijnde, maken Officieren-Commissarissen van het volvoeren van den hun opgedragen last rapport aan de Autoriteit, die hen heeft benoemd.

Zoodra de klager eene in Nederland gelegen haven bereikt, zal hij zijne definitieve klacht indienen, en zich tegelijkertijd ter voldoening aan art. 10 der Regtspleging in arrest begeven; doet hij zulks niet, dan zal art. 21 van het Reglement van Krijgstucht in verband met art. 12 der Regtspleging op hem worden toegepast.

De Kommanderende Officier zal de klachte alsdan ten spoedigste door tusschenkomst van den Directeur en Kommandant der Marine aan het Hoog Militair Gerechtshof inzenden, onder bijvoeging van eene verklaring, houdende dat de klager zich in arrest bevindt.

Bladz. 7. De twee laatste alinea's onderaan vervallen evenals op bladz. 8 tot:

De superieur zoowel enz.

Bladz. 10. Op art. 15 als aantekening te voegen:

Na de benoeming van Officieren-Commissarissen moet de zaak altijd door eene beslissing van den regter worden beëindigd.

Bladz. 20. Na de aantekening op art. 41 te voegen:

Wanneer arrestanten de waakzaamheid der schildwachten ontduiken en uit hun arrest ontvlugten, kunnen die schildwachten op grond van art. 237 en volg. C. P. geregteijk worden vervolgd. Van die ontvlugting moet onmiddellijk worden kennis gegeven aan den Commissaris van Politie, den Procureur-Generaal der provincie en den Advokaat-Fiscaal, met de geheele toedragt der zaak.

Bladz. 25. Na de aantekening op art. 50 te voegen:

Suggestieve vragen, d. z. die vragen, waarbij men door de wijze van inkleeding der vraag, den getuige of beklagde een bepaald antwoord in den mond legt, mogen niet gedaan worden; als zoodanig moeten ook beschouwd worden, vragen waarbij men een getuige of beklagde, eene geheele reeks door hem nog niet beleden of erkende feiten en bijzonderheden door een eenvoudig *ja* of *neen* als *waar* doet erkennen of wel doet ontkennen.

Bladz. 37. Na de 1^e alinea te voegen :

De halve moei van den beschuldigde mag geen getuigenis onder eede afleggen (Vonnis A. R. Maastricht, 10 Febr. 1846).

Bladz. 41. In de aanteekening op art. 77, de 3^e alinea, aldus te lezen :

Op militairen, door Off.-Comm. als getuigen gerequireerd, niet verschijnende, is art. 70 R. Z. van toepassing, terwijl wanneer het burgerlijke getuigen betreft, van de niet verschijning Proces-Verbaal wordt opgemaakt, hetwelk opgezonden wordt aan den Off. van Justitie bij de betrokken Arrond.-Regtbank, met verzoek die onwillige getuigen nogmaals te doen requireren en zal die ambtenaar verder ingevolge artt. 179 en 180 Wetb. van Strafv. handelen, zooals hij zal vermeenen te behooren.

Bladz. 43. 17^e regel van boven staat :

het dekreet ;

moet zijn :

de decreten.

11^e regel van onderen staat :

een der commissarissen ;

moet zijn :

van Officieren-Commissarissen.

Bladz. 59. Na de aanteekening op art. 113 te voegen :

Zie aant. op art. 108 omtrent Adelborsten 1ste klasse.

Officieren der Mariniers, niet dienst doende op een bodem, kunnen niet als leden van den zee-krijgsraad benoemd worden.

Bladz. 60. Als aanteekening bij art. 118 te voegen :

De krijgsraad behoort steeds voltallig te worden gehouden.

Bladz. 64. Na de aanteekening op art. 129 te voegen :

De krijgsraad mag niet treden in eene taxatie der waarde van ontvreemde goederen en een gedetincerde veroordeelen tot vergoeding der toegebragte schade, in te houden van zijne te verdienen soldij.

Zulks doende, gaat de krijgsraad de grenzen van zijne bevoegdheid en regtsmagt te buiten, als strekkende die bevoegdheid en regtsmagt zich slechts uit tot het vervolgen en straffen van misdrijven door personen, tot het krijgsvolk te water behoorende, gepleegd, terwijl de beoordeeling van alle civiele zaken behoort

tot de competentie van den gewonen burgerlijken regter, zooals zulks uitdrukkelijk, ten aanzien van de Zee- en Landmagt is voorgeschreven bij art. 48 P. I. H. M. G., terwijl ook de vordering tot schadevergoeding van eene beledigde partij, te vervolgen tegelijk met de strafactie, zooals die is voorgeschreven bij het algemeen Wetboek van Strafvordering voor den militairen regter niet van toepassing is.

Eene taxatie of vergoeding van schade kan worden geregeld òf door partijen bij onderlinge schikking, òf wel aanleiding geven tot het instellen van eene vordering voor den burgerlijken regter.

(Res. H. M. G. 28 Sept. 1858.)

Bladz. 68. Vóór art. 145 te voegen:

Een beschuldigde geweld plegende jegens of met woorden een der leden enz. van den krijgsraad in deszelfs zitting beledigende, zullen ter beregting dier nieuwe misdaad dezelfde Leden, Fiskaal en Secretaris, uitgenomen het Lid tegen wien het geweld of de belediging gepleegd is (in wiens plaats een ander zal worden benoemd) moeten benoemd worden, welke deel uitmaken van den krijgsraad, waarin het voorval heeft plaats gehad. Alhoewel zij bij het voorval zijn tegenwoordig geweest, zijn zij echter niet in de zaak betrokken, evenmin als de gewone burgerlijke regter kan gezegd worden betrokken te zijn in eene op deszelfs teregtzitting voorgevallen opschudting.

Van het voorgevallene moet dadelijk Proces-Verbaal opgemaakt worden op den eed bij den aanvang van den krijgsraad gedaan en door den President en den Secretaris geteekend of wel melding daarvan in de notulen gemaakt worden.

Het Proces-Verbaal of het authentiek extract uit de notulen, is de grondslag waarop de zaak moet worden vervolgd; het bevat een volledig bewijs op grond van art. 436 en 437 Wetboek van Strafvordering in verband met artt. 1905 en 1907 B. W.

De beschuldigde kan op staande voet in den krijgsraad worden gehoord en de zaak verder worden afgedaan of wel kunnen er om die zaak te onderzoeken, Off.-Comm. benoemd worden en door dezen als getuigen gehoord de aanklager en verder allen die bij het gebeurde tegenwoordig waren, uitgezonderd de personen, waaruit de krijgsraad was zamengesteld.

Zoodanige aanranding of belediging moet niet alleen gequalificeerd worden als verzet of belediging van zijn meerdere in rang maar ook tevens als gepleegd jegens een ambtenaar der regterlijke magt

op de terechtzitting van den krijgsraad, voorzien bij art. 228, 2de ged. C. P. artt. 24, 26 en 28 Burg. Regtsv., artt. 305, 306 laatste gedeelte en 310 Wetboek van Strafvordering.

Advies Adv. fiscaal 12 Nov. 1849.

Bladz. 70. Op art. 151 de aantekening te voegen

Zie artt. 60 en 61 R. Z.

Bladz. 73. In de aantekening op art. 160, de 2^e alinea aldus te lezen :

Aangezien *het absolveren van de instantie* altijd een groot bezwaar is voor een beschuldigde, omdat hij nog gedurende een onzekere tijd onder de blaam der beschuldiging blijft, moet men naauwkeurig nagaan, wat de wetgever met de woorden *berekenbaar mogelijk* heeft bedoeld.

En na de 3^e alinea te voegen :

De feiten en omstandigheden waaruit men afleidt of berekent, dat later nog andere bewijzen met betrekking tot de misdaad zullen kunnen worden ingewonnen, moeten echter tijdens het uitspreken van de absolutie van instantie reeds aanwezig zijn.

Bladz. 75 op art. 167 als aantekening te voegen :

Wanneer een beklagde ter disciplinaire correctie verwezen wordt, zal hij echter bij het vonnis moeten worden veroordeeld in de kosten en misen van de Justitie en die van den processe, vermits hij door zijne handelingen heeft aanleiding gegeven tot de procedures, die voor den krijgsraad zijn gevoerd en hij, als resultaat daarvan, zal worden schuldig verklaard aan eene overtreding der krijgstuicht.

Adv. Adv. fiscaal 26 Junij 1855 L. B. no. 30.

Bladz. 83. Na de algemeene beschouwing te voegen :

Contradictiën der beklagden kunnen als aanwijzingen van schuld gelden.

Arr. H. R. 16 Oct. 1849.

Des beschuldigten ontkenenis van ten processe bewezen daadzaken, betrekkelijk zijne gedragingen en houding vóór en bij het gepleegde feit, kan in verband met die omstandigheden tot aanwijzing dienen om den regter de overtuiging van schuld te geven.

Arr. H. R. 20 Dec. 1853 en 14 April 1858.

Tot ten laste gelegde daden moeten niet alleen handelingen en bedrijven doch ook woorden gebragt worden.

Arr. H. R. 14 Nov. 1854.

Ofschoon de bekentenis van een beschuldigde, zelfs buiten regten gedaan als uiterlijke aanwijzing mag worden aangenomen, kunnen echter zijn stilzwijgen en houding geenszins daartoe leiden.

Arr. H. R. 30 Aug, 1842.

Bladz. 85. Na de aantekening op art. 172 te voegen:

De oudere leden behooren hun gevoelen niet openbaar te maken, alvorens de jongere dit hebben gedaan.

Over elk punt behoort afzonderlijk te worden geraadpleegd en gestemd. De President brengt alzoo eerst in omvraag, of de bij de klage gestelde daadzaken wettig en overtuigend zijn bewezen; zijn er meerdere misdrijven gepleegd, of wel is de toedragt van de feiten zeer ingewikkeld dan zal hij de feiten splitsen, en elk feit afzonderlijk in beraadslaging en stemming brengen, opdat met juistheid blijke, wat de meerderheid van den krijgsraad voor wettig en overtuigend bewezen houdt. Nadat dit is uitgemaakt, brengt de President, altijd beginnende met het jongste lid in omvraag, hoedanig de door den krijgsraad als bewezen aangenomen feiten behooren te worden gequalificeerd (dat is: bij welk artikel der strafwet, op het plegen van dusdanig feit straf is gesteld).

Eerst nadat dit is beslist, wordt de vraag aan de orde gesteld, of de schuld van den beklaagde aan de als bewezen aangenomen daadzaken wettig en overtuigend is gebleken. Zijn er meer beklaagden, dan moet van ieder afzonderlijk worden beslist, wie voor hoofddader, wie voor medepligtige en wie voor onschuldig moet worden gehouden. Daarna moet voor iederen schuldigverklaarde worden beslist, welke straf hem moet worden opgelegd, waaraan zich dan de vraag, of, en voor wien der schuldigverklaarden, er verzachtende omstandigheden aanwezig zijn, als van zelve aanknoopt. Daarbij zal het onderscheid in het oog moeten worden gehouden, dat er bestaat tusschen feiten en omstandigheden, die den Regter er wel is waar toe leiden, om juist niet het maximum der bij de wet bedreigde straf op te leggen, maar waaraan hij anderzijds toch ook geene genoegzame kracht toekent, om op grond daarvan beneden het minimum van de straf te dalen en die omstandigheden, welke naar het oordeel van den Regter grond geven, om zelfs beneden het bij de wet gestelde minimum van straf te gaan.

Deze laatste omstandigheden worden in den zin der wet *alleen* en *uitsluitend* verzachtende omstandigheden genoemd, waaruit volgt, dat waar de krijgsraad het bestaan van verzachtende omstandig-

heden uitdrukkelijk aanneemt, de straf ook beneden het bij de wet gestelde minimum behoort te blijven.

Hoewel de hiervoren omschreven orde van beraadslaging in verreweg de meeste gevallen behoort te worden gevolgd, zoo neemt zulks niet weg, dat in enkele gevallen afwijkingen daarvan niet alleen geoorloofd, maar zelfs noodig kunnen zijn, zoodat de beantwoording der vraag omtrent het bewijs der daadzaken dikwijls ook de beslissing omtrent de schuld van den beklagde in zich sluit.

Altijd, welke orde ook worde gevolgd, behoort de krijgsraad echter te beslissen over de *vijf* volgende punten, en wel over:

- 1°. het bewezene der daadzaken;
- 2°. de qualificatie;
- 3°. de schuld van den beklagde aan de als bewezen aangene-
men feiten;
- 4°. het al of niet bestaan van verzachtende omstandigheden;
- 5°. de op te leggen straf;

waarbij echter in het oog dient te worden gehouden, dat het bestaan van verzachtende omstandigheden nooit invloed kan uitoefenen op de qualificatie, wel op de op te leggen straf.

De krijgsraad is voorts bevoegd om bij de behandeling van later aan de orde gestelde punten op de omtrent vroegere punten genomen beslissingen terug te komen, hetgeen echter slechts zelden behoort te geschieden.

Bladz. 85. Regel 12 der aantekening op art. 173 staat:
genoteerd
moet zijn:
gevoteerd.

Bladz. 86. Na de aantekening op art. 173 te voegen:

Wanneer eenmaal door den krijgsraad bij meerderheid van stemmen eene conclusie is uitgebragt, omtrent des beklagden schuld aan de hem ten laste gelegde misdrijven als ook omtrent derzelver qualificatie en betrekkelijke zwaarte, is die beslissing voor den geheelen krijgsraad verbindende, en mag geen der leden zich onthouden zijn votum uit te brengen omtrent de straf, welke naar die beslissing moet worden opelegd.

Wanneer een lid van den krijgsraad weigert zijne stem uit te brengen, is hij strafbaar ingevolge art. 185 C. P. De President moet bij weigering de vergadering schorsen en van het gebeurde den vlootvoogd rapporteren, ten einde den nalatige te vervolgen

en hem uit zijne betrekking als lid van den krijgsraad te ontslaan en een ander in zijne plaats te benoemen.

Bladz. 86. De tweede, derde en vierde alinea der aantekening op art. 176 vervallen en moeten gelezen worden als volgt:

Daar de militaire regter slechts strafregter is, mag hij geene beslissingen in zijn vonnis opnemen over de kwestie wie eigenaar is van de overtuigingstukken.

Wel is het wenschelijk dat de krijgsraad uitmake dat de overtuigingstukken niet langer ten dienste der Justitie behoeven bewaard en dus aan de regthebbenden kunnen teruggegeven worden. Dit besluit kan gevoegelijk opgenomen worden in het vonnis, doch het kan ook afzonderlijk blijken door vermelding in de notulen.

Zulk een besluit moet dan echter steeds in algemeene bewoordingen gesteld worden en mag nimmer de namen vermelden van hen, die de krijgsraad voor de regthebbenden houdt.

Evenmin mag het vonnis bij de clause art. 216 Wetboek van Strafvordering aanhalen, daar dit artikel niet voor den militair regter van toepassing is.

De Fiskaal geeft dan de stukken tegen behoorlijk reçu af en voegt dit reçu ter zijner decharge bij de processtukken. De regthebbende zal meestal niet de bestolene of vorige eigenaar, maar krachtens art. 2014 Burg. Wetboek de laatste houder zijn, tegen wien de vorige eigenaar, zoo art. 2014 en 637 Burg. Wetboek hem daartoe regt geven, eene actie voor den burgerlijken regter tot teruggave instellen kan.

In den regel zal echter de Fiskaal, door hem op die artikelen te wijzen, den laatsten houder er wel toe kunnen bewegen om toe te staan, dat de overtuigingstukken direct aan den vorigen eigenaar overgegeven worden of anders eene minnelijke schikking kunnen doen bewerkstelligen.

Dit zal bijv. altijd het geval zijn zoo het voorwerp bij den dief zelven is gesaisisseerd.

Bladz. 93. Na de 2^e alinea van de aantekening op art. 182 te voegen:

De kommandant door wien „het fiat executie“ behoort te worden verleend, is niet alleen bevoegd maar verplicht het te weigeren, indien het vonnissen betreft, die niet door wettig zamen-gestelde krijgsraden zijn geweest; daaronder behooren vonnissen

gewezen bij eene Vloot of Eskader door krijgsraden, zamengesteld uit minder dan zeven leden.

In dusdanig geval wordt het vonnis teruggezonden, met last om, nadat de krijgsraad overeenkomstig de Wet zal zijn aangevuld en geïnstalleerd, de zaak op nieuw in behandeling te brengen en regt te spreken, en het vonnis ter voldoening aan art. 185 der Regtspleging toe te zenden.

Bladz. 93. Na de aantekening op art. 182 te voegen :

Dispositiën van vrijspraak zijn niet onder de uitzonderingen van dit artikel begrepen. Zij moeten dus den Hove ter approbatie worden aangeboden.

Bladz. 99. De aantekening op art. 193 te lezen :

Uit de woorden *in den vollen krijgsraad* blijkt dat volgens den wil des Wetgevers, de krijgsraad steeds voltallig moet worden gehouden.

Bladz. 100. De aantekening op art. 196 vervalt even als op bladz. 101 tot :

Omtrent den ingang enz.

waarvoor in de plaats te lezen :

Ingevolge art. 195 behoort de executie van vonnissen te geschieden ten overstaan van Officieren-Commissarissen, geassisteerd door den fung. Fiskaal, hetgeen beduidt dat de executie plaats heeft in tegenwoordigheid en onder toezigt van Officieren-Commissarissen die daarbij vergezeld worden door den Fiskaal. De Officieren-Commissarissen kunnen den Fiskaal die hun ter assistentie is toegevoegd, de uitvoering en regeling der executie opdragen, doch ook alleen onder hun toezigt en onder hunne verantwoordelijkheid.

De Officieren-Commissarissen rapporteren omtrent den afloop der executie aan den krijgsraad en de Fiskaal geeft daarvan schriftelijk bericht aan den Vlootvoogd.

Bladz. 102. Na den 9^{en} regel te voegen :

Is er vóór of na de pronuntiatio van een vonnis een rekwest om gratie ingediend, dan gaat de straf, waarin de bij het vonnis opgelegde straf bij Kon. Besluit is gecommuteerd in met den datum der executie van dat Kon. Besluit en niet met den datum van het Kon. Besluit zelf.

en de volgende alinea aldus te lezen :

Verder moet in aanmerking genomen worden dat bij de berekening van den duur der straf de dag altijd voor volle 24 uren wordt gerekend , de week voor 7 dagen , de maand voor 30 dagen , het jaar voor het burgerlijke jaar , onverschillig of dit al dan niet een schrikkeljaar is.

Bladz 104. Na den 4^{en} regel te voegen :

Onvermogenen kunnen hun rekwest om gratie indienen op ongezegeld papier, mits door den Fiskaal aan het hoofd van het rekwest worde gesteld, dat de rekwestrant onvermogen is tot het betalen der kosten van zegel.

Adv. Adv. fisikaal 8 Julij 1846 L. B. no. 65.

Bladz. 106 10^e regel staat :

de scheepsrolle

lees :

het stamboek.

23^e t. m. 27^e regel aldus te lezen :

Van de executie der vonnissen bedoeld bij art. 182 rapporteert de Fiskaal schriftelijk aan dengene die het fiat executie heeft verleend.

Een extract van het vonnis wordt gehecht in het scheepszakboekje van den veroordeelde en een ander extract bij de veranderinglijst aan het Departement van Marine ingezonden.

En onderaan bij te voegen :

De Fiskaal rapporteert den Adv. Fiskaal omtrent de executie en of de aanplakking der extracten heeft plaats gehad.

Bladz. 107. De laatste zinsnede van de 2^e alinea aldus te lezen :

terwijl voor jeugdige veroordeelden een huis van arrest te Ambt Doetinchem bestaat, waarheen alle veroordeelden, die bij het ingaan hunner straf den leeftijd van 18 jaren niet hebben bereikt en wier strafjijd zes maanden of daarboven moet duren, worden gezonden.

waarop te laten volgen :

De detentie in plaats van boete opgelegd, moet aan boord worden ondergaan vóór de hoofdstraf.

Circulaire Adv. fisikaal 28 Sept. 1870, L. J. no. 30.

Indien een scheeping twee vonnissen ten zijnen laste heeft, b. v.

een houdende veroordeeling tot gevangenisstraf van meer dan één jaar, en het andere beneden het jaar, moet de gevangenisstraf van meer dan één jaar worden ondergaan in de Militaire Strafgewangenis te Leiden, en de andere opgelegde gevangenisstraf in een huis van burgerlijke en militaire verzekering; hiervan moet melding worden gemaakt op het extract-vonnis voor de Strafgewangenis te Leiden.

Advies Adv. fiscaal, 24 Maart 1871, L. B. n°. 7.

15^e regel van onderen staat:

de scheepsrolle:

lees:

het stamboek.

De 4^e alinea vervalt, aangezien de veroordeelden worden overgegeven aan de burgerlijke autoriteiten.

Bladz. 111. Na de aantekening op art. 200 te voegen:

Van schepelingen die vroeger reeds door den burgerlijken regter veroordeeld zijn en weder gevonnisd worden, een extract-vonnis door den Officier van Justitie af te geven, bij de processtukken voegen.

Bladz. 112. Vóór de aantekening op art. 202 te voegen:

Appel wordt ook toegelaten van een vonnis, waarbij de beklaagde is geabsolveerd van de instantie.

Bladz. 118. In de aantekening op art. 217, de 4^e alinea aldus te lezen:

a. voor ieder geconcipieerd artikel of vraagpunt halverblad, twaalf of meer regels schrift bevattende, dertig cents (f 0,30) mits door elkander genomen, elke regel minstens acht lettergrepen bevatte.

En na de 5^e alinea te voegen:

c. voor het opmaken van den eisch en conclusie voor elke 12 regels heel blad zestig cents (f 0,60) mits elke regel minstens door elkander genomen, zestien lettergrepen bevatte.

En verder in de volgende alinea te voegen na „der sententie”.

En voor de eerste drie extracten een gulden vijftig cents (f 1,50) per stuk.

En na de alinea:

Moeten er, ter voldoening aan art. 36 Wetboek van Strafrecht,

extract-vonnissen worden aangeslagen, dan mag de Secretaris voor deze, boven en behalve de drie eerste extracten, eveneens f 1,50 per stuk declareren.

Bladz. 119. 14^e regel na „vrijgesproken” te voegen:
of geabsolveerd van de instantie.

En na de aantekening:

In Oost-Indië zullen de kosten wegens het beëdiging van Inlandsche getuigen, het vertolken van verhooren en vonnissen, de vergoeding of schadeloosstelling van getuigen, waartoe een door den krijgstraad veroordeelde Europesche schepeling verwezen wordt, voldaan worden door den Officier die in dat geding als Fiskaal heeft gefungeerd; hij zal deze uitgeschotene gelden brengen op zijne declaratie van proceskosten, onder overlegging van kwitantien, afgegeven door de betrokken personen zelve en goedgekeurd — voor zooveel aangaat de bij besluit of usance toegekende vacatie-gelden enz. — door de 1ste plaatselijke Autoriteit.

Worden schepelingen door den zee-krijgsraad vrijgesproken van de tegen hen ingebrachte beschuldiging, waardoor zij niet verwezen worden in de kosten en misen der justitie, dan zijn de Officiëren van Administratie die als Fiskaal gefungeerd hebben of van den bodem tot welks rolle een zoodanig vrijgesproken persoon behoort niet bevoegd, veel minder verplicht de hierboven genoemde kosten te betalen; doch zullen in dat geval de belanghebbenden zelve hunne declaratiën indienen. Tot zoolang daaromtrent niet anders is beslist, kan de indiening plaats hebben door tusschenkomst van het Departement der Marine te Batavia. (Res. Komm. Zeem. in Ned. Indië van 13 Maart 1868, no. 2695, en 18 April 1868, no. 4057).

Bladz. 127. In de aantekening op art. 242 na de woorden:

en het doen uitvoeren van alle strafvonnissen.

te voegen:

(Zie de nieuwe aantekening op art. 196.)

Bladz. 130. Na de aantekening op art. 243 te voegen:

Terwijl zij verplicht zijn om de drie maanden en wel uiterlijk op 15 Januarij, 15 April, 15 Julij en 15 October een staat aan den Advocaat-Fiskaal in te zenden van de bij de zee-krijgsraden

in hun ressort en gedurende het laatste kwartaal afgedane en onafgedane zaken. Zijn er gedurende het kwartaal geene zaken voorgekomen, dan wordt door hen een nihil staat ingezonden.

Bladz. 222. Te voegen :

Titre I. Chapitre premier. Art. 9. Les procédures et les effets pouvant servir à conviction ou à décharge, seront transportés par les gendarmes chargés de la conduite des prévenus ou accusés.

Si à raison du poids ou du volume ces objets ne peuvent être transportés par les gendarmes, ils le seront d'après un ordre par écrit du magistrat qui ordonnera le transport, soit par les messageries soit par les entrepreneurs des transports et convois militaires, soit par toute autre voie plus économique, sauf les précautions convenables pour la sûreté des objets.

Na bladz. 245 te voegen :

Wet van den 24sten Julij 1871 (*Stbl.* n°. 84), tot wijziging van art. 7 der wet van 29 Junij 1854 (*Stbl.* n°. 102), houdende eenige veranderingen in de straffen op misdrijven gesteld.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten :

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de wenschelijkheid gebleken is om het stelsel der eenzame opsluiting uit te breiden tot de gevallen, waarin de regter correctionele gevangenisstraf van meer dan twee jaren zoude hebben uitgesproken;

Zoo is het, dat Wij, den Raal van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze :

Eenig artikel.

Artikel 7 der wet van 29 Junij 1854 (*Stbl.* n°. 102), wordt gelezen als volgt :

De bepaling van art. 2 der wet van 28 Junij 1851 (*Stbl.* n°. 68) wordt uitgestrekt tot de gevallen, waarin de regter gevangenisstraf van vier jaren of minder zoude hebben uitgesproken.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst,

en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegiën en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 24sten Julij 1871.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

J. A. JOLLES.

Uitgegeven den acht en twintigsten Julij 1871.

De Minister van Justitie,

J. A. JOLLES.

No. 23.

EXTRACT uit het Register der Resolutiën
van den Zeekrijgsraad aan boord van
Zr. Ms. . . . . .

(Dag en dagteekening).

De Zeekrijgsraad aan boord van Zr. Ms. . . . . .
van den . . . . .

Gezien en geëxamineerd de klage van . . . . . ingebracht
tegen . . . . . ter zake . . . . .

Gezien de verhooren, zoowel van den klager als van den be-
klaagde, en de verdere informatiën ten deze ingewonnen;

Gezien de schriftelijke, of gehoord de mondelinge voordragt
van den fungerenden Fiskaal;

Uit al welke stukken den Zeekrijgsraad is gebleken, dat enz.;
Overwegende dat, enz.:

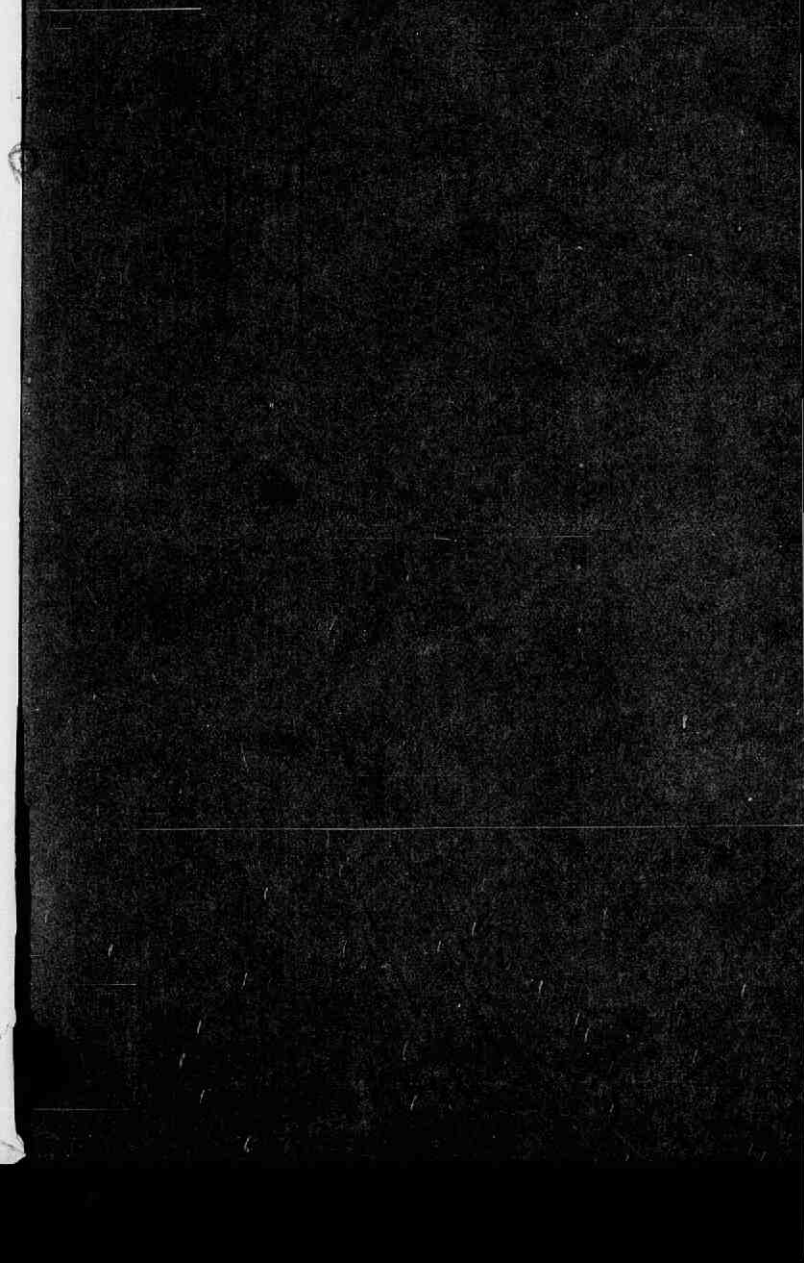
Gezien art. 11 der Regtspleging bij de Zeemagt: (*terwijl daarbij moeten aangehaald worden de artt. 11 en 29 van het Reglement van Krijgstucht, wanneer de Zeekrijgsraad van oordeel is, dat er termen zijn om den meerdere in rang aan die overtreding schuldig te verklaren, en hem eene straf op te leggen*);

- A.** Disponerende op gemelde klagte;
 Verklaart haar *gegrond* en gelast, dat het den klager aangedaan ongelijk zal worden gebeterd, door uit het strafregister te roijeren, enz., en
 Gelast het ontslag uit het arrest, waarin de klager zich ten gevolge van de door hem ingediende klagte bevindt.

- B.** Gezien art. 12 der Regtspleging bij de Zeemagt;
 Disponerende op gemelde klagte;
 Verklaart haar *ongegrond*, doch niet zoodanig ligtvaardig, dat zij aan verregaande oneerbiedigheid moet worden toegeschreven, en te dier zake alsnog eene straf zoude behooren te worden opgelegd, en
 Gelast het ontslag uit het arrest, waarin de klager zich ten gevolge van de door hem ingediende klagte bevindt.

- C.** Gezien artt. 12, 21 en 28 der Regtspleging bij de Zeemagt;
 Disponerende op gemelde klagte;
 Verklaart haar *ongegrond* en ligtvaardig, zoodat zij niet anders dan aan eene verregaande oneerbiedigheid moet worden toegeschreven, en
 Legt te dier zake aan den klager op enz.

Accordeert met voors. Register.

PROPERTY OF THE U.S. GOVERNMENT

U. S. U
A S
42